

Posudek oponenta diplomové práce.

Jméno diplomanta: **Martin Gřešák**

Téma a rozsah práce: **Hlava státu v ústavním systému České republiky: de iure a de facto.**
(88 stran, 71 stran vlastního textu).

Datum odevzdání práce: **srpen 2011**

Aktuálnost (novost) tématu:

Téma hlavy státu v ústavním systému ČR je tématem odbornou literaturou poměrně hojně zpracovaným, avšak platí, že „čím více literatury, tím více problémů“. Ústavní postavení prezidenta republiky v ČR, tak jak ho zakládá Ústava ČR, rozhodně není tématem bezproblémovým a jsou v něm velké pasáže, kterým by měla odborná literatura věnovat trvalejší pozornost – od zařazení v ústavním systému ČR (v rámci moci výkonné nebo mimo ni), od neodpovědnosti prezidenta z výkonu jeho funkce po nekontrasignovaná rozhodnutí neodpovědného prezidenta. V nedávné době se též muselo řešit postavení prezidenta republiky pro účely soudního přezkumu jeho rozhodnutí apod. V tomto smyslu je tedy téma o ústavním postavení hlavy státu v ústavním systému České republiky aktuální. Nejsm však přesvědčen, že diplomant se v práci věnoval právě těmto aktuálním tématům.

Svoji diplomovou práci si zvolil na katedře ústavního práva; lze tedy legitimně očekávat práci se zaměřením na ústavně právní problematiku. Tomu však, dle mého soudu, práce vyhovuje jen z menší části.

Náročnost tématu:

Zvolené téma nepovažuji za zvlášť náročné, protože se dá vyčíst z pramenů – právních předpisů, literatury jiných, snadno přístupných, zdrojů. Autor tak vytěžil prameny a shrnul je do své diplomové práce.

Obecně má diplomová práce za úkol – v maximalistických požadavcích – přinést nové myšlenky. V minimalistických požadavcích pak prokázat, že diplomant je schopen sebrat, utřídit a metodou vědecké práce věcně správně zpracovat zvolené téma. Předložená práce je převážně popisná, autor právní úpravu neanalyzuje, nezkoumá její efektivitu.

Kriteria hodnocení práce:

Po stránce formální (rozsah, jazyk, práce s prameny, poznámkový aparát, seznam literatury) práce splňuje požadavky na tento druh prací kladených. Po stránce obsahové mám však značné pochybnosti, že práce je napsána z pohledu ústavního práva. Tomu by snad odpovídala její část na str. 18 až 37. Před str. 18 jsou partie o „historické dimenzi problematiky hlavy státu se zvláštním zřetelem k institutu prezidenta republiky“ (str. 11 až 15; přičemž „zřetel k institutu prezidenta republiky“ je na dvou stránkách) a „teoretické dimenze problematiky hlavy státu se zvláštním zřetelem k institutu prezidenta republiky“ (str. 16 až 17; což snad autor už vůbec nemohl myslet vážně – že fakticky na jedné stránce „vyřeší“ teoretickou dimenzi problematiky hlavy státu).

Od str. 38 pak práce popisuje „prezidenta republiky v ústavní praxi“ Tato část je směsicí sociologicko-politologických postřehů, beletristicky zpracovaných (snad s výjimkou pasáže „prezident Klaus a výkon jeho jmenovacích kompetencí“ – str. 53 a násl.) a pokud autor zřídka kdy používá odkaz na zákonnou úpravu, tak nezřídka špatně (§ 336 odst. 1 trestního řádu neupravuje to, co autor na str. 43 tvrdí; vystoupil V. Havel na podporu Tošovského vlády opravdu v Parlamentu /str. 45/ nebo „jen“ v Poslanecké sněmovně“, jak mohl být 17. října /asi by měl být uveden i rok/ prezidentem NKÚ opětovně zvolen Lubomír Voleník /tvrdí autor na

str. 46/, když Ústava ČR v čl. 97 odst. 2 stanoví, že prezidenta ... NKÚ jmenuje prezident republiky apod.? Tato – rozsahem významná část diplomové práce – rozhodně dle mého názoru, nespĺňuje kritéria diplomové práce z ústavního práva.

Na druhé straně se rozhodně diplomantovi nedá upřít značný záběr různých zdrojů, z nichž čerpal – od odborné literatury, přes novinové články po internet.

O spíše žurnalistickém pojetí práce svědčí - dle mého názoru - i názvy některých jednotlivých subkapitol v části o prezidentu ČR v ústavní praxi: Úloha prezidenta republiky dle Václava Havla, Havlova idea nepolitické politiky, Havlův majestát, ... Klausova idea morálně tržní apod. To přeci nevypovídá o hlavě státu v ústavním systému ČR, neklade si otázky, nehledá odpovědi na problematické otázky.

Nechci však autorovi upřít, že práce je napsána "čtivě", s odpovídající úrovní jazykového, stylistického i grafického zpracování, má značně nadstandardní poznámkový aparát i rozsah literatury.

Další vyjádření k práci:

Jak jsem konstatoval již výše, nemá práce převažující ústavně právní aspekt a ty ústavně právní aspekty, které obsahuje, nejsou zcela bez chyb.

Doporučení práce k obhajobě:

Podle mého názoru autor předloženou diplomovou prací již překročil meze, v nichž je možné ještě tolerovat vychýlení podílu ústavněprávního pojetí práce na úkor pojetí jiného (včetně pohledu mimoprávního). Z toho důvodu předloženou diplomovou práci **nedoporučuji** k ústní obhajobě.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Pokud by se přesto, při většinovém mínění komise, ústní obhajoba konala, měl by se M. Gřešák jednak vyjádřit k výtkám v tomto posudku a jednak by měl zaujmout názor na postavení prezidenta republiky vzhledem Ústavě a § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Pokud by se ústní obhajoba nekonala, doporučuji vrátit autorovi diplomovou práci k přepracování.

V Praze dne 19. 9. 2011

JUDr. Jiří Hřebejk